

נותרת כוח לנשים אחרות

לילך צור בן-משה בסטודיו. הכל התחיל מקורס קטן לעיצוב אופנה

הזדמנות לתפור את החיים מחדש

לילך צור בן-משה ראתה את הזנות בתחנה המרכזית בתל אביב והחליטה שהיא חייבת לעשות משהו למען. התוצאה: פרויקט מקסים בשם "הופכות את היוצרות" שמספק הכשרה ופרנסה בתחום האופנה לנשים שרוצות לצאת מהזנות

צפורה רומן | צילום: דפנה קפלן

ועברתי במסאז' אינטימי, ואז שמעתי מחברות על מקום של מסאז' ומין, שבו אפשר להרוויח הרבה כסף. לפני עשר שנים המחיר היה גבוה, משהו כמו 400 שקל. לאט לאט המחיר ירד, היום בנות עובדות בשביל 100 ואפילו 50 שקל, כי הבנות רעבות לכסף והגברים מנצלים את זה. "בעבודה הזאת יש הרבה פיתויים, גם מבחינת הדימוי העצמי. כשאומרים לך 'איזה יפה את', 'את מיוחדת', 'מה שיש לי איתך', אין לי עם האישה שלי' - זה נעים. לזנות מגיעות בדרך כלל נשים שעברו בילדותן אונס והתעללות, שסבלו מחוסר תשומת לב, והדימוי העצמי שלהן הכי נמוך שאפשר. ויש גם מחיר כבד: להיות במצב אינטימי עם מישהו שאת לא מכירה זה נורא. 40 דקות יכולות להיות נצחון בחורה חייבת להיות מאוד חזקה כדי להיות בזנות".

● את מבינה למה ג'סיקה התאבדה?
"בטח! גם אני ניסיתי להתאבד. שלוש פעמים, אחת מהן במקום שבו עבדתי. לא רציתי למות באמת, התקשרתי לער"ן והמשכתי לעבוד".

● השתמשת בסמים?
"כן. איך אפשר לעבוד את הרע הזה בלי לקחת כל דבר שיכול לטשטש את המציאות?"

● מתי החלטת לצאת ממעגל הזנות?
"מאז שנכנסתי - רציתי לצאת, אבל היה לי קשה לחזור אחורה. במה אעבוד? בניקיון? מזה לא אוכל לשכור דירה ולשרוד את החודש".

● איך קרה שבכל זאת עשית את הצעד?
"במרפאת לוינסקי, שמופעלת על ידי משרד הבריאות, יש ניידת שעוברת בין בתי הבושת ובודקת אצל הבנות מחלות מין. דרך הבדיקות התחיל גם קשר אנושי. לפני כארבע שנים, אמרתי להן שאני מרגישה צורך לדבר ונתנו לי מספר טלפון של עובדת סוציאלית במרפאה. מאז אנחנו בקשר. טל היא נשמה טהורה, כמו אמא בשבילי. היא ניסתה לשכנע אותי לצאת, אבל אמרתי לה שבלי מקצוע אני לא יכולה. "ואז, לפני שנתיים, טל סיפרה לי על 'הופכות את היוצרות', שנפתח בו קורס לעיצוב אופנה לנשים ממעגל הזנות. התלהבתי מאוד. אופנה מתאימה לי, והתאים לי גם שיהיו שם עוד בחורות כמוני, שמנסות להשתקם. במכללה רגילה הייתי מתקשה, כי לא הייתה שם ההבנה והסבלנות שיש לבנות שבאו מהמקום שלי. "טל הביאה אותי לסטודיו וראיתי בנות עסוקות ביצירת. זה היה מגניב. אהבתי גם את הגישה שאפשר להתחיל בפעם בשבוע, התאים לי לעשות את זה בהדרגה".

"הייתי עם שתי חברות על החוף ופגשנו אישה שסיפרה שיש לה מכון למסאז' ושאלה עושים כסף גדול. היינו אז חרדניות במלון, עברנו קשה וזה נשמע מפתה. היא לא הסבירה שנצטרך להיות עירומות ושצריך לגעת לגבר באיבר המין. בפעם הראשונה הייתי בהלם. אבל מיד את מקבלת פיצוי. 40 דקות - 150 שקל!"

"התחלתי לעבוד בזה. היה לי המון כסף, שב' זכותי מיד. אחרי שנה וחצי באילת חזרתי למרכז בגדים, ואני נרדמת בלי לבכות כל לילה".

אור הגיעה למקום לפני כשנתיים, למדה עיצוב אופנה, תפירה ותרמיתנות וזה כשלושה חודשים היא עובדת שם בשכר של 30 שקל לשעה, בתוספת נסיעות ותנאים סוציאליים. שכרה החודשי הממוצע, כ-2,500 שקל, מקביל לדבריה לסכום שהרוויחה בזנות במשך יומיים.

● ובכל זאת, את באן?
"כן, ואני מבוססה שזה מאחוריי. אני לא מרגישה צורך להוציא במכה 1,000 שקל על

שבוע שעבר התבשרנו כי בית משפט השלום בתל אביב החליט לסגור למשך 90 יום את בית הבושת שברחוב הירקון 98 בתל אביב, וכי במהלך תקופת צו הסגירה מתכוננת הפרקליטות להגיש כתבי אישום בפרשת התאבדותה של ג'סיקה, שהועסקה שם בזנות עד שנטלה את חייה כמו יריה. אור (השם המלא שמור במערכת), בת 30, שעד לפני חודשים ספורים עסקה בזנות, הכירה

”60% מהנשים שלנו מתפרנסות מאופנה”

”יש לנו שתי אפשרויות של לימודים: פעם בשבוע או שלוש פעמים בשבוע. מדובר במעבר בין עולמות וצריך לעשותו לאט”, אומרת לילך צור בן-משה, מנכ”לית ”הופכות את היוצרות”, הוגת הרעיון והמייסדת של המיזם.

לילך (44), תל אביבית נשואה ואם לפעוט, לשעבר עיתונאית ומתנדבת במרכז לנפגעות תקיפה מינית, הייתה תמיד בעלת מודעות ואכיפתיות לנשים בשולי החברה. החיבור לנשים בנות התחיל כשעברה להתגורר בדרום תל אביב. ”כשאת מסתובבת באזור התחנה המרכזית, את רואה נשים שהן צל אדם ודלתות נפתחות ונסגרות, את מריחה ריחות קשים ומבינה שהאזור הוא שוק אחד גדול של איברים. היה לי ברור שאני צריכה רוצה יכולה לעשות להפסקת הדבר הזה”.

● לא הרגשת כמו דון קישוט שיצא להילחם בטחנות רוח?

”ממש לא. הכאב שחשתי לנוכח הנשים האלו יצר בי זעם וצורך רחוף לעשות. מאחר שלאישה הנמצאת בזנות הסרים כישורים וכלים לבנות לעצמה חיים מחוץ למעגל, החלטתי לבנות מקום שיאפשר לה לגלות את יכולותיה ולדאוג לעצמה. ”בהתחלה הפקתי קורס קטן של עיצוב אופנה, שקראתי לו ‘פרויקט שמלה’. גייסתי שמונה

בנוסף, מספק הסטודיו שירותי תפירה, תרמינות ופיתוח מוצר ללקוחות פרטיים, למעצבי בים ולבתי אופנה. כל אלה משמשים צינור נוסף להכנסות לעמותה ולנשים שיכולות לייצר שם מוצרים משלהן, ולהשתמש בשירותי הסטודיו, בכדיים, במכונות ובאביזרים ללא תשלום. ”אחת המטרות שלנו היא קידום היכולת שלהן להיות עצמאיות כלכלית ואנחנו פה כדי

”את רואה נשים שהן צל אדם, מריחה ריחות קשים ומבינה שהאזור הוא שוק אחד גדול של איברים. היה לי ברור שאני צריכה רוצה יכולה לעשות להפסקת הדבר הזה”

לבטל עבורן חסמים של כסף, מקום פעילות ותקשורת”, אומרת צור בן-משה.

● איפה נמכרים המוצרים המיוצרים כאן?
”אחת לחודש אנחנו מקיימות אירועי מכירה בבתי מתנדבות, שמוזמנות חברות שלהן. האירועים כוללים שיחה על נושא הזנות ומפגש עם נשים מהסטודיו שלנו, ומיועדים לנשים בלבד. בנוסף, אנחנו מסייעות להן בהתנהלות בעולם האופנה. יש פה כבר כאלו שיצירותיהן נמכרות בהנאות מעצבים”.

העמותה פועלת במימון תרומות וקרנות. את רוב הכרם ואביזרי האופנה הן מקבלות ממעצבים, יבואנים וחברות מתעשיית האופנה והעבודה נעשית בסיוע מתנדבים. צור בן-משה עובדת בשכר כמנכ”לית ועמה ארבע עובדות במשרות חלקיות: מנהלת פיתוח עסקי; רכזת הכשרה מקצועית בתל אביב ובסניף שפועל בחיפה; ועובדת סוציאלית שהיא גם מגייסת כספים.

● איך מגיעות אליכן הנשים?
”על ידי הפניות של גופים המטפלים בנשים בזנות, ויש כאלה שמשכנעות חברות להגיע. זה תהליך לא פשוט, שיש בו נפילות, נסיגות, חזרות, ואנחנו כאן כדי להכיל את זה”.

● כמה נשים עברו כאן בשנתיים האלה?

”כ-100 נשים, בהן כאלו שהחלו קשר אך לא נכנסו למסלול. יש כאלו שמגיעות, שותות קפה, מסתכלות, משוחחות, מנסות ונעלמות לתקופה ואז חוזרות. אני יודעת שכשיגיע הזמן שבו אותה אישה תוכל לוותר על ההרס העצמי, על המקום המוכר, על ההתמכרות ועל המקום שבו היא מוכרת את עצמה – היא תבוא שוב”.

● כמה מהנשים נקלטו בעבודה?

”60% מהנשים שלנו עוברות, מתפרנסות מהן מיומנויות שרכשו כאן. חלקן עוברות פה, אחרות במקומות שונים, או עצמאיות. יש אפילו כמה שמתפרנסות ממוגן שלהן. לא כל מי שעוברת כאן תהיה בתעשיית האופנה, אבל היא יודעת שיש לה אופציות. מי שיוצאת מפה יודעת שהיא ראויה לחיים טובים, כמו כל אחת אחרת”.

● כמה מהן חזרו למעגל הזנות?

”כ-10% מאלה שהחלו כאן ניתקו קשר. נפית לות יש תמיד, ואנחנו מכירות בקשיים של אלה שרוצות להשתקם ומקבלות כל אחת בחזרה”.

”זה מפתה לשמוע: ‘עשיתי אלף שקל’”

”הרגשתי כאן טוב מההתחלה”, אומרת אור. ”אחרי שבוע-שבועיים כבר עשיתי גורה של חור לצד והתלהבתי, זה גרם לי גאווה גדולה. המשכתי לעבוד בזנות, אבל הורדתי יום ללימודים. אחרי כחצי שנה עברתי למסלול של שלושה שיעורים בשבוע, והגעתי גם בימים אחרים לעבודה חופשית כאן, בלי הגבלה. המקום משפחתי ומאוד כיפי ונותן תשומת לב”.

”באותה תקופה החלטתי שאני לא עושה יותר סקס, רק מסאז’ג. גרמתי לזה שהסרסור כבר לא נתן לי הרבה עבודה. בשנה וחצי שהייתי פה והמשכתי לעבוד שם הרגשתי כל כך זולה. לאט לאט נבנה לי חזרה הדימוי העצמי, והיה לי יותר קשה להעביר משמרת בזנות”.

”בתחילת יולי התחלתי לעבוד בסטודיו כתרפרת, תדמיתנית ומעצבת, והפסקתי עם הזנות. אני עושה כריות, חולצות ומוצרי אופנה שהעמיר תה מוכרת כדי לממן את הפעילות, ואחרי שעות העבודה מעצבת ותופרת דברים לעצמי ולמכירה”.

● איפה את רואה את עצמך בעוד שנה?

”מעצבת! היום אני יכולה לעבוד בכבוד במי קצוע שאני אוהבת ומגלה את היכולות שלי. עכשיו אני רוצה ללמוד גם צילום. מעודד אותי לדעת שהכל אפשרי, ואף פעם לא מאוחר”.

● את נפגשת עם חברות בעולם הזנות?

”משתדלת שלא, כי כל הזמן ישנו הפיתוי: לשמוע ‘עשיתי אלף שקל’ – זה מפתה אבל אם יוצא לי לדבר איתן, אני מנסה להכיר להן את העולם הזה שבו אני נמצאת”.

● יש לך אהבה?

”לא. כל הזמן אמרתי: איך אפשר להיות עם שמונה גברים ולבוא לשכב עם בן זוג שאת אוהבת? עכשיו, כשאני אוהבת את עצמי, אני מקווה שתהיה לי גם אהבה”.

אתר ”הופכות את היוצרות”: yotsrot.org